

Byggnadsminnesförklaring av fastigheten Aldermannen nr 1, Kullzénska huset, Kalmar

Kalmar kommuns byggnadsnämnd väckte 1985-09-25 fråga om byggnadsminnesförklaring av Aldermannen 1. Inskrivningsmyndigheten vid Kalmar tingsrätt meddelades 1985-09-11.

Allmänna arvsfonden förvärvade fastigheten efter syskonen Kullzéns död. I gällande stadsplan fastställd av länsstyrelsen 1980-06-24 är fastigheten betecknad som reservat för befintlig kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och som område för detaljhandelsändamål och kontor.

Kvarteret Aldermannen brann 1765, men byggdes snabbt upp igen. Det centralt placerade kvarteret var ett utpräglat köpmansområde med inslag av hantverksgårdar.

Aldermannen 1, det s k Kullzénska huset, betecknas som "afbränd" år 1769. Fastigheten försålles på auktion och bebyggdes troligen 1771 av handlanden Magnus Ramberg. I brandförsäkringshandlingar från 1876 beskrivs tomten som bebyggd med tre timrade hus samt ett i timmer och korsvirke. Det motsvarar i huvudsak det utseende som gården har i dag. Huvudbyggnaden vetter med sin långsida och entré mot Kaggensgatan, medan infarten till gården går via en port mot Norra Långgatan. Fastigheten har fortfarande kvar den ursprungliga tomtstruktur som kännetecknar Kvarnholmens grundläggning.

Vissa förändringar i husens utformning invändigt har gjorts under 1900-talet. I huvudbyggnaden mot Kaggensgatan dock i mycket begränsad omfattning. Kvarteret i övrigt har under senare decennier genomgått stora förändringar.

Aldermannen 1 är ett välbevarat exempel på en tidig köpmansgård med dess typiska integrering av handel, hantverk, lager och bostadsfunktioner. Byggnaderna visar tydligt hur handel och köpskap bedrevs innan varuhus och köpcentrum förändrade bilden. Aldermannen 1 har således kulturhistoriskt egenvärde dels som välbevarade byggnader av hög ålder och dels för att de vittnar om ett socialt och bebyggelsehistoriskt skede. Byggnaderna har även ett miljömässigt värde som exponent för den byggnadstyp som det i kvarteret i övrigt endast består fragment av.

Det ovan framförda sammantaget innebär att byggnaderna på kvarteret Aldermannen 1 besitter ett så högt kulturhistoriskt värde att de är synnerligen märkliga.

Med anledning av vad som framkommit i ärendet förklarar länsstyrelsen med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen byggnaderna på fastigheten Aldermannen 1 för byggnadsminne, avgränsade enl. bif. kopia av uppmättningsritning (bil 1) och stadsplan (bil 2).

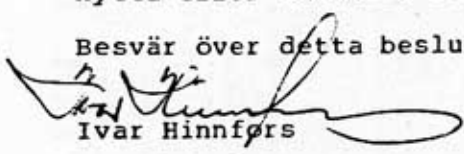
Enligt 2 § samma lag meddelar länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter:

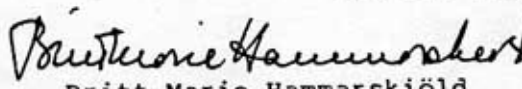
1. De fyra byggnaderna jämte port - på bil. 1 som tillhör dessa föreskrifter markerade med nr 1-4 - får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. I byggnad nr 1 får inte sådana åtgärder vidtagas som medför ingrepp i befintlig fast inredning, rumsindelning eller stomme. I byggnad nr 3 får inte sådana åtgärder vidtagas som medför ingrepp i befintlig rumsindelning eller stomme.
3. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras med sådana material och på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Inom fastigheten får inte ytterligare byggnader uppföras. Gården får ej överbyggas.
4. De till byggnaderna hörande gårdsutrymmena skall hållas i sådant skick att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar ifråga om underhållet av byggnaderna och vården av gårdsutrymmet.

Länsstyrelsen kan enligt 3 § byggnadsminneslagen meddela dispens från ovan nämnda föreskrifter om länsstyrelsen finner att ändring av byggnadsminnet är nödvändig för att byggnaden skall vara till nytta eller om andra särskilda skäl finns för sådan ändring.

Besvär över detta beslut kan anföras till Kammarrätten i Jönköping se bil. 3.

Ivar Hinnefors

Britt-Marie Hammar skiöld

Kopia
Akten

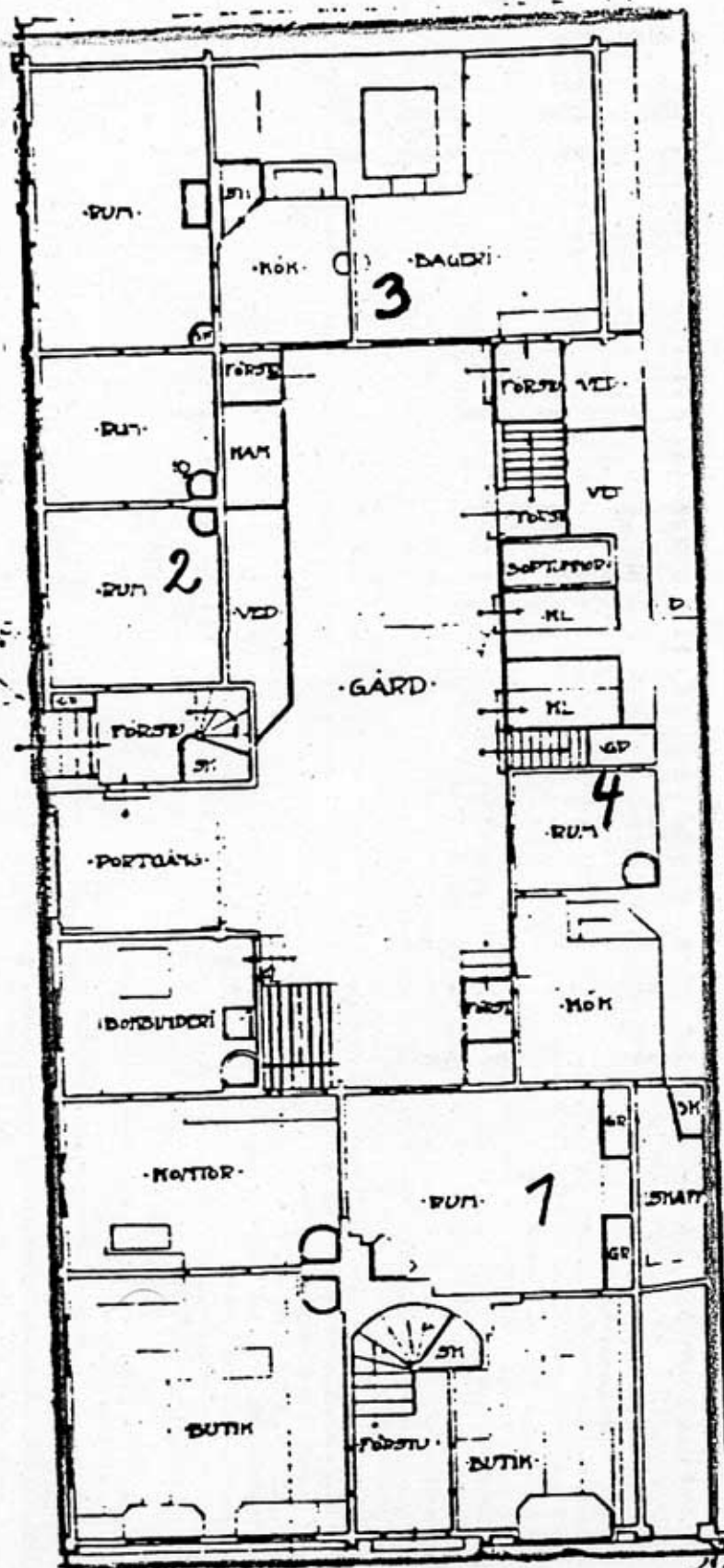
Länsantikvarien, bil 1 o 2
Kalmar läns museum, bil 1 o 2
Byggnadsnämnden i Kalmar kn, bil 1
Riksantikvarieämbetet, byggnadsavd. bil 1 o 2
Allmänna enheten, I Linde bil 1 o 2

Bilagor.

1. Uppmättningsritning
2. Utdrag av gällande stadsplan

UPPMÄTNINGSRITNING AF HUS Å TOTT NV 190 KVH I KALLVAR.

BOTTENPLAN.

B-N-
ARKIV.

Handwritten signature
1917.

13
METER.

ANTAGET AV KOMMUNFULLMÄKTIGE
DEN 29 OKT 1979, § 266
BETYGAR:

I TJÄNSTEN
R. RIBBING

